

Bruxelles, 23.1.2019
COM(2019) 11 final

2019/0008 (NLE)

Propunere de

DECIZIE A CONSILIULUI

privind poziția care urmează să fie adoptată în numele Uniunii Europene la cea de a 14-a conferință a părților la Convenția de la Basel privind controlul transportului peste frontiere al deșeurilor periculoase și al eliminării acestora în ceea ce privește anumite amendamente la anexele II, VIII și IX la aceasta

EXPUNERE DE MOTIVE

1. OBIECTUL PROPUNERII

Prezenta propunere vizează o decizie de adoptare a poziției Uniunii la cea de a 14-a reuniune a conferinței părților la Convenția de la Basel, în legătură cu adoptarea preconizată a amendamentelor la anexele la convenție.

2. CONTEXTUL PROPUNERII

2.1. Convenția de la Basel privind controlul transportului peste frontiere al deșeurilor periculoase și al eliminării acestora

Convenția de la Basel privind controlul transportului peste frontiere al deșeurilor periculoase și al eliminării acestora („convenția”) a fost adoptată la 22 martie 1989 și a intrat în vigoare în 1992. Uniunea Europeană și statele membre sunt părți la convenție¹. În prezent, convenția are un caracter obligatoriu din punct de vedere juridic pentru 186 de părți.

Elementul fundamental al convenției constă într-un sistem de control al exportului, al importului și al tranzitului anumitor deșeuri. Exporturile de deșeuri supuse convenției sunt notificate în prealabil autorităților competente ale statelor importatoare și de tranzit. Notificarea este transmisă de statul exportator care poate, de asemenea, să solicite producătorilor sau exportatorilor să transmită notificări prin intermediul autorității competente a statului respectiv. Notificările sunt redactate în scris și cuprind declarațiile și informațiile menționate în anexa V A la convenție. Un export de deșeuri poate avea loc numai dacă și atunci când toate statele vizate și-au dat acordul în scris (articolul 6 din convenție).

Sistemul de control al convenției se aplică deșeurilor periculoase definite la articolul 1 și enumerate în anexa VIII la convenție și altor deșeuri enumerate în anexa II, care cuprinde deșeuri menajere colectate și reziduuri provenind din incinerarea deșeurilor menajere. De asemenea, convenția enumeră în anexa IX rubrici de deșeuri care nu se încadrează în domeniul de competență și nu sunt supuse sistemului de control al convenției, cu excepția cazului în care deșeurile respective conțin un material încadrat într-o categorie menționată în anexa I într-o măsură suficientă încât să prezinte o caracteristică periculoasă menționată în anexa III.

2.2. Conferința părților

Conferința părților la Convenția de la Basel este organul principal de decizie al convenției. Acesta deține competența de a modifica anexele la convenție și se reunește la fiecare doi ani.

Cea de a 14-a reuniune a conferinței părților (CoP14) va avea loc în perioada aprilie-mai 2019, la Geneva.

2.3. Actul avut în vedere

¹ Decizia 93/98/CEE a Consiliului din 1 februarie 1993 privind încheierea, în numele Comunității, a Convenției de la Basel din 22 martie 1989 privind controlul transportului peste frontiere al deșeurilor periculoase și al eliminării acestora (JO L 39, 16.2.1993, p. 1).

Unul dintre articolele de pe ordinea de zi provizorie a celei de a 14-a reuniuni a conferinței părților vizează o propunere depusă de Norvegia de modificare a anumitor anexe la convenție („actul avut în vedere”)².

Actul avut în vedere nu constă în supunerea tuturor deșeurilor de plastic mecanismelor de control ale Convenției de la Basel, ci supunerea anumitor deșeuri de plastic mecanismelor respective, excluzând, în același timp, alte deșeuri de plastic (astfel încât acestea să poată fi tranzacționate în continuare fără a fi notificate de către țările exportatoare/importatoare).

Scopul actului avut în vedere constă în modificarea sau adăugarea de rubrici cu privire la deșeuri de plastic în:

- anexa II pentru deșeurile de plastic nepericuloase care ar trebui supuse sistemului de control al convenției;
- anexa VIII pentru deșeurile de plastic periculoase care ar trebui, de asemenea, supuse sistemului de control; și
- anexa IX pentru deșeurile de plastic nepericuloase care nu ar trebui supuse sistemului de control, cu excepția cazului în care deșeurile respective conțin un material încadrat într-o categorie menționată în anexa I într-o măsură suficientă încât să prezinte o caracteristică periculoasă menționată în anexa III.

Propunerea de modificare a anexelor II, VIII și IX la convenție, prezentată de Norvegia, a fost transmisă părților la 26 octombrie 2018. Potrivit propunerii, deșeurile de plastic nepericuloase care se încadrează într-o rubrică revizuită din anexa IX pot fi tranzacționate în continuare între țări în temeiul convenției în aceleași condiții ca și în prezent, în timp ce deșeurile de plastic care necesită o examinare specială și deșeurile de plastic periculoase, figurând în rubrici noi în anexele II și VIII, fac obiectul sistemului de control al convenției.

Modificările anexelor II, VIII și IX la convenție vor intra în vigoare în UE după ce au fost puse în aplicare prin modificări aduse Regulamentului (CE) nr. 1013/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 iunie 2006 privind transferurile de deșeuri³. Modificările care rezultă pentru operatori și autorități în ceea ce privește exporturile din UE vor depinde de tipurile de deșeuri și de țările de destinație.

Exporturile din UE către țări care nu sunt membre ale OCDE ale unei serii de categorii noi de deșeuri de plastic periculoase (enumerate în anexa VIII) vor fi interzise. În ceea ce privește exporturile deșeurilor respective în interiorul OCDE, va trebui urmată procedura de notificare. De asemenea, vor fi interzise exporturile din UE către țări care nu sunt membre ale OCDE ale anumitor deșeuri de plastic nepericuloase incluse în anexa II , , cu excepția cazului în care UE decide să aplice procedura de notificare prin modificări aduse Regulamentului (CE) nr. 1013/2006 (care face obiectul unei revizuirii până la sfârșitul anului 2020). De asemenea, exporturile deșeurilor respective în interiorul OCDE vor fi supuse procedurii de notificare. În final, tipurile de deșeuri de plastic nepericuloase care se încadrează în anexa IX la convenție ar putea fi exportate fără a fi supuse controalelor numai dacă se îndeplinesc unele condiții, garantând că aceste deșeuri pot fi ușor reciclate în țara importatoare.

² Propunerea este disponibilă pe site-ul web al Convenției de la Basel. A se vedea <http://www.basel.int/TheConvention/Communications/tabid/1596/Default.aspx>.

³ JO L 190, 12.7.2006, p. 1.

Integrarea automată a propunerii norvegiene în Regulamentul (CE) nr. 1013/2006 ar însemna că **transferurile intra-UE** de deșeuri nou-incluse în anexele II sau VIII la Convenția de la Basel vor fi supuse procedurii de notificare.

Procedura de modificare a anexelor la convenție este reglementată de articolele 17 și 18 din aceasta. Mai concret, amendamentele propuse trebuie să fie elaborate de o parte și comunicate de către secretariat tuturor părților cu cel puțin șase luni înainte de reuniunea la care sunt propuse pentru adoptare, și anume până la 28 octombrie 2018 pentru CoP14. În plus, orice astfel de amendament trebuie adoptat cu ocazia unei reuniuni a conferinței părților și poate intra în vigoare în termen de șase luni de la data emiterii unei notificări de către depozitar. Actul avut în vedere va deveni obligatoriu pentru părți în conformitate cu articolul 18 alineatul (2) litera (c) din convenție, care prevede următoarele: „la expirarea unui termen de șase luni de la data expedierii comunicării de către depozitar, anexa intră în vigoare pentru toate părțile prezentei convenții sau ale oricărui protocol, care nu au trimis o notificare în conformitate cu litera (b).”

3. POZIȚIA CARE URMEAZĂ SĂ FIE ADOPTATĂ ÎN NUMELE UNIUNII

Uniunea ar trebui să sprijine amendamentele la anexele la convenție pentru modificarea sau adăugarea de rubrici cu privire la deșeurile de plastic în:

- anexa II pentru deșeurile de plastic nepericuloase care ar trebui supuse sistemului de control al convenției;
- anexa VIII pentru deșeurile de plastic periculoase care ar trebui, de asemenea, supuse sistemului de control; și
- anexa IX pentru deșeurile de plastic nepericuloase care nu ar trebui supuse sistemului de control, cu excepția cazului în care deșeurile respective conțin un material încadrat într-o categorie menționată în anexa I într-o măsură suficientă încât să prezinte o caracteristică periculoasă menționată în anexa III.

Fără amendamentele menționate mai sus la anexele la convenție, există riscuri considerabile ca deșeurile de plastic să fie exportate în țări care nu dețin infrastructuri adecvate pentru colectarea eficientă și gestionarea rațională din punct de vedere ecologic a deșeurilor. Actul avut în vedere va contribui la:

- îmbunătățirea controalelor exporturilor de deșeuri de plastic;
- sprijinirea gestionării raționale din punct de vedere ecologic a deșeurilor de plastic;
- reducerea riscurilor ca deșeurile de plastic să ajungă în mediu; și
- prevenirea problemei de mediu mondială a deșeurilor marine

Strategia europeană pentru materialele plastice, adoptată la 16 ianuarie 2018⁴, prevede că acțiunea internațională rămâne esențială pentru abordarea celor mai importante surse de deșeuri de plastic din oceane, și anume insuficiența infrastructurilor de gestionare a deșeurilor în țările în curs de dezvoltare și în economiile emergente. Strategia europeană pentru materialele plastice prevede sprijinirea acțiunilor în temeiul Convenției de la Basel și asigurarea faptului că materialele plastice trimise în străinătate în vederea reciclării sunt gestionate și prelucrate în condiții similare celor aplicabile în UE. UE exportă o cotă considerabilă a deșeurilor sale de plastic în țări terțe

⁴ Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor, intitulată „O strategie europeană pentru materialele plastice într-o economie circulară”, COM(2018) 28 final.

(3 milioane de tone în 2016), în condițiile în care persistă incertitudini în ceea ce privește tratarea acestora și problemele transfrontaliere cresc, având în vedere evoluțiile internaționale, inclusiv decizia recentă a Chinei de a restricționa importurile anumitor tipuri de deșeuri de plastic.

Dispozițiile prevăzute de convenție sunt puse în aplicare la nivelul Uniunii prin Regulamentul (CE) nr. 1013/2006. Acest regulament se aplică atât exporturilor din Uniune, cât și importurilor în aceasta, precum și transferurilor dintre statele membre (articolul 1). De asemenea, regulamentul se aplică în Spațiul Economic European („SEE”)⁵.

După adoptarea și intrarea în vigoare a actului avut în vedere, acesta trebuie pus în aplicare în legislația Uniunii, mai concret, în Regulamentul (CE) nr. 1013/2006. Acest lucru ar însemna că transferurile în interiorul UE și al SEE de deșeuri de plastic nou incluse în rubrici în anexele II și VIII vor fi supuse unor noi măsuri de control (și unei interdicții asupra exporturilor acestor deșeuri către țări care nu fac parte din OCDE). Deși această situație ar fi dezirabilă din motivele menționate mai sus în ceea ce privește exporturile din UE, acest lucru ar putea avea efecte nedorite și problematice asupra transferurilor intra-UE și intra-SEE de deșeuri de plastic destinate reciclării, întrucât le-ar supune unor proceduri de notificare noi. Aceste transferuri fac deja obiectul cerințelor privind protecția mediului prevăzute de legislația Uniunii privind deșeurile și, prin introducerea unor proceduri administrative noi, reciclarea materialelor plastice în UE ar deveni mai complicată și mai costisitoare, aducând numai beneficii limitate din punctul de vedere al mediului.

Pentru a menține situația actuală în cadrul Uniunii și al SEE, și anume fără aplicarea sistemului de control al convenției în cazul transferurilor de noi deșeuri de plastic, ar fi necesar să se notifice dispozițiile vizate secretariatului convenției în conformitate cu articolul 11 din aceasta. Acest articol permite părților să încheie acorduri sau înțelegeri bilaterale, multilaterale sau regionale referitoare la transporturile transfrontaliere de deșeuri, cu condiția ca astfel de acorduri sau înțelegeri să fie compatibile cu gestionarea rațională din punct de vedere ecologic a deșeurilor, în conformitate cu cerințele convenției. Acordurile și înțelegerile trebuie să enunțe dispoziții care sunt la fel de raționale ecologic ca și cele prevăzute în convenție, ținându-se cont, în special, de interesul țărilor în curs de dezvoltare. Au fost transmise notificări în temeiul articolului 11, de exemplu, cu privire la o decizie a Consiliului OCDE⁶.

Prin urmare, prezenta propunere de decizie a Consiliului prevede că Uniunea va notifica secretariatului, în conformitate cu articolul 11 din convenție, dispozițiile aplicate transferurilor de deșeuri de plastic vizate în interiorul Uniunii și al SEE, în măsura în care aceste dispoziții diferă de cele prevăzute de actul avut în vedere, specificând că dispozițiile din legislația UE se bazează pe un sistem de gestionare rațională din punct de vedere ecologic compatibil cu convenția. De asemenea, va fi necesar să se ia măsuri pentru a informa secretariatul OCDE cu privire la situația descrisă mai sus, având în vedere legăturile dintre amendamentele la anexele la convenție și decizia OCDE de mai sus.

4. TEMEI JURIDIC

4.1. Temeiul juridic procedural

4.1.1. Principii

Articolul 218 alineatul (9) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) prevede posibilitatea adoptării unor decizii de stabilire a „*pozițiilor care trebuie adoptate în*

⁵ Decizia nr. 73/2008 a Comitetului mixt al SEE din 6 iunie 2008.

⁶ C(2001)107/ final privind controlul transporturilor transfrontaliere de deșeuri destinate operațiunilor de recuperare, <http://www.basel.int/Countries/Agreements/tabid/1482/Default.aspx>.

numele Uniunii în cadrul unui organism creat printr-un acord, în cazul în care acest organism trebuie să adopte acte cu efecte juridice, cu excepția actelor care modifică sau completează cadrul instituțional al acordului”.

Noțiunea de „*acte cu efecte juridice*” include actele care au efecte juridice în temeiul normelor de drept internațional aplicabile organismului în cauză. Sunt, de asemenea, incluse instrumentele care nu au un caracter obligatoriu în temeiul dreptului internațional, dar care „*au vocația de a influența în mod decisiv conținutul reglementării adoptate de legiuitorul Uniunii*”⁷.

4.1.2. Aplicarea la cazul în discuție

Conferința părților la Convenția de la Basel este un organism instituit de convenție.

Actul pe care conferința părților este invitată să îl adopte este un act cu efecte juridice. Actul avut în vedere va avea caracter obligatoriu în temeiul dreptului internațional, în conformitate cu articolul 18 din convenție. Actul poate avea o influență decisivă asupra conținutului legislației UE, și anume al Regulamentului (CE) nr. 1013/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 iunie 2006 privind transferurile de deșeuri. Acest regulament pune în aplicare convenția, printre altele, prin stabilirea procedurilor privind exporturile din Uniune și importurile în interiorul acesteia, precum și transferurile dintre statele membre. De asemenea, regulamentul se aplică în interiorul SEE.

După modificarea anexelor la convenție, aceste amendamente ar trebui să fie integrate în Regulamentul (CE) nr. 1013/2006 (cu excepția posibilă a dispozițiilor privind transferurile de deșeuri intra-UE, în conformitate cu explicațiile de mai sus).

Actul avut în vedere nu completează și nu modifică cadrul instituțional al acordului.

Prin urmare, temeiul juridic procedural al deciziei propuse este articolul 218 alineatul (9) din TFUE.

4.2. Temeiul juridic material

4.2.1. Principii

Temeiul juridic material al unei decizii adoptate în temeiul articolului 218 alineatul (9) din TFUE depinde în primul rând de obiectivul și de conținutul actului avut în vedere cu privire la care se adoptă o poziție în numele Uniunii. În cazul în care actul avut în vedere urmărește două obiective sau include două elemente, iar unul dintre aceste obiective sau elemente poate fi identificat ca fiind obiectivul sau elementul principal, iar celălalt obiectiv sau element are mai degrabă un caracter accesoriu, decizia adoptată în temeiul articolului 218 alineatul (9) din TFUE trebuie să se întemeieze pe un singur temei juridic material, respectiv cel impus de obiectivul sau de elementul principal sau predominant.

4.2.2. Aplicarea la cazul în discuție

Obiectivul principal și conținutul actului avut în vedere vizează protecția mediului.

Prin urmare, temeiul juridic material al deciziei propuse este articolul 192 alineatul (1) din TFUE.

4.3. Concluzie

Temeiul juridic al deciziei propuse ar trebui să fie articolul 192 alineatul (1), coroborat cu articolul 218 alineatul (9) din TFUE.

⁷ Hotărârea Curții de Justiție din 7 octombrie 2014, Germania/Consiliul, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punctele 61-64.

Propunere de

DECIZIE A CONSILIULUI

privind poziția care urmează să fie adoptată în numele Uniunii Europene la cea de a 14-a conferință a părților la Convenția de la Basel privind controlul transportului peste frontiere al deșeurilor periculoase și al eliminării acestora în ceea ce privește anumite amendamente la anexele II, VIII și IX la aceasta

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 192 alineatul (1), coroborat cu articolul 218 alineatul (9),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

întrucât:

- (1) Convenția de la Basel privind controlul transportului peste frontiere al deșeurilor periculoase și al eliminării acestora („convenția”) a fost încheiată de Uniune prin Decizia 93/98/CEE a Consiliului privind încheierea, în numele Comunității, a Convenției privind controlul transporturilor peste frontiere al deșeurilor periculoase și al eliminării acestora (Convenția de la Basel din 22 martie 1989)⁸ și a intrat în vigoare în 1992.
- (2) În temeiul articolului 15 din convenție, conferința părților examinează și adoptă, dacă este cazul, amendamentele la convenție.
- (3) În timpul celei de a 14-a reuniuni din perioada aprilie-mai 2019, conferința părților trebuie să examineze adoptarea amendamentelor la anexele la convenție pentru modificarea sau adăugarea de rubrici privind deșeurile de plastic în:
 - anexa II pentru deșeurile de plastic nepericuloase care ar trebui supuse sistemului de control al convenției;
 - anexa VIII pentru deșeurile de plastic periculoase care ar trebui, de asemenea, supuse sistemului de control; și
 - anexa IX pentru deșeurile de plastic nepericuloase care nu ar trebui supuse sistemului de control, cu excepția cazului în care deșeurile respective conțin un material încadrat într-o categorie menționată în anexa I într-o măsură suficientă încât să prezinte o caracteristică periculoasă menționată în anexa III.
- (4) O propunere de modificare a anexelor II, VIII și IX la convenție, depusă de Norvegia, a fost transmisă părților la 26 octombrie 2018. Potrivit propunerii, deșeurile de plastic nepericuloase care se încadrează într-o rubrică revizuită din anexa IX vor fi tranzacționate în continuare între țări în temeiul convenției în aceleași condiții ca și în prezent, în timp ce deșeurile de plastic care necesită o examinare specială și deșeurile

⁸ JO L 39, 16.2.1993, p. 1.

de plastic periculoase, figurând în rubrici noi în anexele II și VIII, ar face obiectul sistemului de control al convenției.

- (5) Este necesar să se adopte o poziție în numele Uniunii la conferința părților, întrucât actul avut în vedere va avea un caracter obligatoriu pentru Uniune și va putea să influențeze decisiv conținutul legislației Uniunii, și anume Regulamentul (CE) nr. 1013/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 iunie 2006 privind transferurile de deșeuri⁹.
- (6) Uniunea ar trebui să sprijine amendamentele menționate mai sus la anexele la convenție, întrucât acestea vor contribui la îmbunătățirea controalelor exporturilor de deșeuri de plastic, la prevenirea exporturilor de deșeuri de plastic către țări care nu dețin infrastructurile adecvate pentru colectarea eficace și gestionarea rațională din punct de vedere ecologic a deșeurilor, la sprijinirea gestionării raționale din punct de vedere ecologic a deșeurilor de plastic, la reducerea riscurilor ca deșeurile de plastic să ajungă în mediu și la prevenirea problemei de mediu mondiale a deșeurilor marine.
- (7) Este necesar să se mențină situația actuală a transferurilor de deșeuri de plastic în interiorul Uniunii și al SEE și, prin urmare, să nu se utilizeze sistemul de control al Convenției de la Basel pentru deșeurile care ar putea fi incluse în anexa II și în anexa VIII în cadrul celei de a 14-a conferințe a părților la Convenția de la Basel. Prin urmare, Uniunea ar trebui să notifice dispozițiile prevăzute de legislația Uniunii aplicate transferurilor de deșeuri de plastic vizate în interiorul Uniunii și al SEE, în măsura în care aceste dispoziții diferă de cele prevăzute de actul avut în vedere, specificând că dispozițiile din legislația Uniunii se bazează pe un sistem de gestionare rațională din punct de vedere ecologic compatibil cu convenția. Această notificare se depune la secretariatul convenției în conformitate cu articolul 11 din convenție,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

1. Poziția care urmează să fie adoptată în numele Uniunii la cea de a 14-a reuniune a conferinței părților la Convenția de la Basel este următoarea, sub rezerva alineatului (2):

Uniunea sprijină amendamentele la anexele la convenție pentru modificarea sau adăugarea de rubrici cu privire la deșeurile de plastic în:

- anexa II pentru deșeurile de plastic nepericuloase care ar trebui supuse sistemului de control al convenției;
 - anexa VIII pentru deșeurile de plastic periculoase care ar trebui, de asemenea, supuse sistemului de control; și
 - anexa IX pentru deșeurile de plastic nepericuloase care nu ar trebui supuse sistemului de control, cu excepția cazului în care deșeurile respective conțin un material încadrat într-o categorie menționată în anexa I într-o măsură suficientă încât să prezinte o caracteristică periculoasă menționată în anexa III.
2. După adoptarea actului avut în vedere de către conferința părților la Convenția de la Basel, Uniunea va notifica secretariatului convenției, în conformitate cu articolul 11 din aceasta, dispozițiile prevăzute de legislația Uniunii aplicate transferurilor de

⁹ JO L 190, 12.7.2006, p. 1.

deșeuri de plastic vizate de actul avut în vedere în interiorul Uniunii și al SEE, în măsura în care aceste dispoziții diferă de cele prevăzute de actul avut în vedere.

Articolul 2

Prezenta decizie se adresează Comisiei.

Adoptată la Bruxelles,

*Pentru Consiliu,
Președintele*